

Förstudie BUoK:s och socialnämndens samverkan kring drogproblematiken och ungdomar i riskzonen

Bakgrund

Inom för- och grundskolan och gymnasiet finns barn och unga som har olika grader av social problematik. Orsaken kan vara svåra hemförhållanden eller annan social/psykosocial problematik. I de högre åldrarna kommer även drogproblematiken in i bilden. För att möta dessa problem är det förebyggande arbetet en viktig komponent. Det är även viktigt att samverkan sker mellan i första hand skolan och sociala. Kraven på samverkan mellan myndigheter finns formulerat i ett flertal lagar och som tydligast formulerats i Socialtjänstlagen, SoL. Där står inskrivet i 5 kap. 1a § ett ansvar för socialtjänsten att ta initiativ till att samverkan kommer till stånd och samordna denna. Ansvaret omfattar både samverkan i enskilda ärenden och på övergripande nivå. En skyldighet att delta i sådan samverkan finns inskriven i Skollagen.

Syftet med förstudien har varit att översiktligt granska BUoK-nämndens och socialnämndens förebyggande arbete och vidtagna åtgärder kring drogproblematiken bland ungdomar och de som befinner sig i riskzonen.

Aktiviteter och åtgärder i kommunen

2005 antog Gällivare kommun en alkohol- och drogpolicy, som är vägledande för det gemensamma förebyggande arbetet i kommunen. I syfte att specifikt arbeta med alkohol och drogpolitiska området anställdes den 1 april 2006 en samordnare för detta arbete. I samspel med andra aktörer inom socialtjänst, skola, polis, landstinget, frivilliga organisationer m.m. skall ett hållbart gemensamt förebyggande arbete byggas upp.

Följande organisation byggdes upp. Ledningsgrupp bildades bestående av samtliga förvaltningschefer i kommunen, kommunchefen, polischefen och ordförande för den politiska styrgruppen. Samtidigt bildades en politisk styrgrupp bestående av representanter från alla nämnder och kommunstyrelsen.

Styrgruppen fick i uppdrag att revidera Gällivare kommuns policy för tobak, alkohol och droger, samt upprätta en övergripande handlingsplan (Ks 2009-10-12 § 247).

För det operativa arbetet i kommunen bildades en arbetsgrupp bestående av, förutom drogsamordnaren, chefsrepresentanter från elevhälsan, gemensamma biståndsenheten, fritidsenheten samt två områdespoliser. Sammansatt är drogsamordnaren.

En inventering har gjorts inom respektive verksamhetsområde som enligt drogsamordnaren kommer att ligga till grund för den lägesbild som ska presenteras för kommunstyrelsen. Avstämningar har bland annat gjorts med rektorer och elevhälsans samlade underlag inom området. Exempelvis har sammanställningar och jämförelser gjorts av resultaten från drogvaneundersökningen för åren 2009, 2007 och 1997.

Av intervjun med kommunens drogsamordnare framgår att en återrapportering skall ske till Ks 2009-11-16 där en lägesbild och medföljande övergripande handlingsplan kommer att presenteras.

I sammanhanget kan nämnas att regeringen har för budgetåret 2009 beslutat om medel till alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder för att förstärka insatserna i kommunerna. Kommunen har med anledning av detta beviljats medel från länsstyrelsens motsvarande 350 tkr med åtföljande krav om att kommunen tillskjuter projektet medel motsvarande samma belopp (Ks 2009-08-24 § 125).

Den totala projekttiden är satt till ett år med möjlighet till förlängning, vilket innebär att återrapportering till kommunstyrelsen kommer att ske i oktober 2010.

Rekommendation

Utifrån genomförd förstudie rekommenderar vi revisorerna att ta ställning till följande alternativ:

1. Avvakta med fördjupad granskning till maj 2010
2. Avvakta med fördjupad granskning till november/december 2010 då projekttiden gått ut.
3. Påbörja fördjupad granskning med inriktning mot bland annat organisation, roll- och ansvarsfördelning. Tydlighet i uppdrag m.m.

Vid en fördjupad granskning blir revisionsfrågorna att bedöma om det förebyggande arbetet kring barn och ungdomar i riskzon bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Följande kontrollmål kommer att ingå i granskningen:

- Ansvars- uppgiftsfördelningen mellan nämnderna
- Policydokument och rutiner för hur nämnderna ska arbeta för målgruppen
- Rutiner för hur verksamheterna ska samverka kring målgruppen och hur denna samverkan fungerar i praktiken
- Beredskap och samverkan kring drogproblematiken
- Uppföljning och utvärdering av resultat från samverkan
- Förebyggande insatser inkl samverkan med utomstående parter